מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה הבית בשיר "תְּחִי הַ..."
- לזהות אנפורה, האנשה וחריזה בשיר
- לתרגל כתיבה יצירתית של בית שיר על ערך חשוב

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה - מבנה השיר

1. ב – 4
2. ב – חזרה על מילה בתחילת כל שורה
3. ב – תְּחִי
4. א – לתת לערך תכונות של אדם
5. ב – אלתרמן

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – החריזה היא אפשרות, לא חובה
2. נכון – ברשימת הערכים יש גם סקרנות וסבלנות
3. נכון – זו ההאנשה המבוקשת במשימה
4. לא נכון – הטקסט נשמר רק במכשיר של הכותב/ת
5. נכון – זו אפשרות שמוצעת במשימה

חלק ג' – השלמת משפטים

1. תחי
2. האנשה
3. אנפורה
4. אלתרמן
5. בוחר

חלק ד' – התאמה - ערך והסבר

- 1 – ה (להקשיב באמת לדברי האחר)
- 2 – ד (להתייחס לכולם באופן הוגן)
- 3 – ב (רצון ללמוד ולשאול עוד)
- 4 – ג (לדאוג לתוצאות המעשים שלנו)
- 5 – א (להתייחס לאחר בהערכה)

חלק ה' – סדר כתיבה נכון

1. לבחור ערך חשוב מהרשימה
2. לחשוב מה הערך הזה עושה, כאילו הוא דמות
3. לכתוב ארבע שורות שמתחילות במילה תחי
4. לבדוק אם יש חריזה וסיום מעניין
5. לקרוא את הבית בקול ולבדוק שהוא ברור

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. יש לבדוק: ארבע שורות, פתיחה במילה תחי בכל שורה, תיאור הערך כדמות עם פעולה, רצוי חריזה או סיום מפתיע
2. תשובה אישית המסבירה את הקשר האישי לערך

כרטיס יציאה – מה לחפש

- חזרה על מילה בתחילת שורות
- שורה הכוללת תחי + ערך + פעולה
- תשובה אישית מנומקת

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא בקול כמה בתים שנכתבו בכיתה כדי להדגים גיוון
- מומלץ להציג את דוגמת ההקשבה לפני תחילת הכתיבה העצמית
- לעודד תלמידים שמתקשים להתחיל מהמילה תחי ולבנות משם

דף תרגול: כתיבת שיר "תְּחִי הַ..." בהשראת אלתרמן

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל את משימת הכתיבה "תְּחִי הַ..." - כתיבת בית שיר בהשראת נתן אלתרמן, על ערך חשוב כמו הקשבה, שוויון או כבוד.

1 חלק א' – הבנה - מבנה השיר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה שורות יש בבית שכותבים במשימה?

א) 2 ב) 4 ג) 6 ד) 8

2. מה זו אנפורה?

א) חריזה בסוף השורה ב) חזרה על מילה בתחילת כל שורה ג) תיאור של צבע ד) סוף מפתיע

3. איזו מילה חוזרת בתחילת השורות בשיר "תְּחִי הַ..."?

א) שלום ב) תְּחִי ג) אהבה ד) תמיד

4. מה המשמעות של האנשה בכתיבת הבית?

א) לתת לערך תכונות של אדם ב) לכתוב שיר ללא חרוזים ג) לצייר תמונה ד) לבחור צבע לשיר

5. מי המשורר שבהשראתו כותבים את הבית?

א) ביאליק ב) אלתרמן ג) רחל ד) עגנון

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חובה שהבית יכיל חריזה כדי שייחשב תקין	☐	☐
2	אפשר לבחור ערך כמו סקרנות או סבלנות לכתוב עליו	☐	☐
3	המטרה היא לתאר מה הערך עושה, כאילו הוא דמות חיה	☐	☐
4	מה שכותבים נשלח לבדיקה ונשמר במקום מרוחק	☐	☐
5	אפשר לסיים את הבית בסיום מפתיע אם רוצים	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בתחילת כל שורה בשיר כותבים את המילה _____

2. כאשר נותנים לערך תכונות של אדם, זו נקראת _____

3. חזרה על אותה מילה בתחילת שורות נקראת _____

4. הבית שכותבים הוא בהשראת המשורר _____

5. במשימה יש גם כתיבת מכתב ל _____

4 חלק ד' – התאמה - ערך והסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הקשבה	___	**א.** להתייחס לאחר בהערכה
2. שוויון	___	**ב.** רצון ללמוד ולשאול עוד
3. סקרנות	___	**ג.** לדאוג לתוצאות המעשים שלנו
4. אחריות	___	**ד.** להתייחס לכולם באופן הוגן
5. כבוד	___	**ה.** להקשיב באמת לדברי האחר

5 חלק ה' – סדר כתיבה נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לחשוב מה הערך הזה עושה, כאילו הוא דמות
☐	לכתוב ארבע שורות שמתחילות במילה תחי
☐	לבדוק אם יש חריזה וסיום מעניין
☐	לקרוא את הבית בקול ולבדוק שהוא ברור
☐	לבחור ערך חשוב מהרשימה

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו בית של ארבע שורות בתבנית "תְּחִי הַ..." על ערך שבחרתם, עם אנפורה והאנשה

2. הסבירו במשפט אחד למה בחרתם דווקא בערך הזה

כרטיס יציאה

מהי אנפורה בשיר?

כתבו שורה אחת שמתחילה במילה תחי על ערך שבחרתם

למה חשוב לבחור ערך שמשמעותי לכם?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀